

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. In vxorem crudelis crudeli morte multatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

niantque, vel in hac, vel in altera vita, repercutiendos. Quemadmodum non aliunde, quam à propria conscientia monitus fuit ille, de quo Martinus Delrio, aliquique scripserunt; qui patri suo, in Frisia, sepe iniuriis adeò fuit, ut illum pugnis contunderet, & prostratum crinibus raptaret. Nam postea vicissim à filio suo pulsatus, atque eodem quoque modo per domum raptatus, cùm ad limen domus peruentum foret; & nefandi istius filij rabies etiam ulterius progressura videretur, miser parens intelligens, iusto se Dei judicio illa pati, exclamauit: *Hacenus, fili, nec enim parentem meum, aum tuum, ultra domus limen crinibus traxi.* Nullo huic alio monitore opus fuit, quam conscientia, & ratione, quæ misero dicebat, filium à parente suo didicisse modum tractandi parentes; qui si inhumanus esset, magistro potius, quam discipulo tribuendus videretur. Nec enim, nisi iustissimè, Deum permettere, ut peccatum parentis, peccato filij plecteretur.

IX.

M. Michael
Iulius de lau-
de ordinis
Coatugalis
aunc. 5.

Hoc etiam pacto sinit aliquando errare, in sententia ferenda, ipsum Magistratum Deus. Sæpe enim, qui in uno criminе, innocens plectitur, est in alio nocens. Et Senatus quidem iudicium præcipitat, est tamen aliud peccatum, quod Deus personatum castigat. Referam melioribus verbis, quod M. Michaël Iulius rudi Minerua dedit memorijs posteriorum. Basileæ Paterfamilias fuit, crudis homo moribus, & mentis indomita: qui si tangeretur, echino fuit asperior; Adria iracundior, si laceretur. Is coniugem habuit utique meliore marito dignam. Nam etsi honesta esset ac pudica, quotidianas tamen rixas, & velut perpetuam similitatem pati cogebatur. De quauis re, etiam de lanuginea, illi Orbilius ille litem mouebat. Nec manebat res intra verba, & probra; à contumelijis & maledictis plerumque ad verbena, & liuorem vultus veniebatur, ut è vestigijs constaret de præterita tempestate. Diu tolerauit mulier huiuscemodi importunitates, sed tandem ut ictibus satiata, ac pertæsa iniuriarum, domo profugit ad parentes cognatosque suos, de intolerabili sauitia ac tyrannide mariti querelam depositura, & quæstura medicinam. Ibi professæ, se frugi honestæque matrisfamilias officium sedulò suaque sponte facere; maritum autem ganeonem, omnis mansuetudinis oblitum in belluam degenerasse, neq; blan-

ditij,

ditijs, neque ullis officijs delinitum deponere feritatem, rogauit, ut vel auxilium, vel in patria sua exilium sibi darent. Interea autem, illa absente, alia quæpiam mulier in Rhenum cecidit, & submersa est. Quare lapsu & agitatione aquarum Basileam usq; deferebatur, facie saepius ad scopulos allisa, itaque confusa ac deformata, ut satis agnosciri non posset. Quia tamen habitus illius ac vestimenta per omnia respondebant amictui mulieris illius quem non ita pridem, clam omnibus, ad parentes suos se se præripuerat, non defuere, qui conijcerent, cadauer esse illius profuga mulieris. Itaque suspicio per plures ac plures propagata est; qui missarunt primò, tum etiam palam iactarunt, non alium istius facinoris esse authorem, quam maritum, cui fermè numquam cum vxore conuenisset: assiduas inter hos coniuges fuisse lites, bella quotidiana, perpetuas inimicitias; vel igitur vxorem sponte in Rhenum insiliisse, ut se tanto malo liberaret; vel quod datum importuno atque immitti coniuge longè credibilius esset, maritum incautam vxorem Rheni præripis adambulantem in aquas præcipitasse. Suspicio in famam, fama saepe in extremam erumpit mala. Quamobrem etiam tum magistratus, partim similitudine habitus in muliere aquis suffocata, partim publicis sermonibus motus, in maritum manus injici, ad carcerem necquidquam reclamantem rapi iussit. Ibi dum crimen obiectum constanter negat, tormentis admouetur, & in questionem postulatur. Multi malunt citò mori, quam diu cruciari. Itaque & ille, quamvis hac parte innoxius, vi tormentorum adductus, non dubitauit fateri, vitam se coniugi suo eripuisse, eamque vndis sepelire voluisse. Fatentem reum magistratus morti adiudicatur. ducitur. supremo suppicio afficitur. Vix triduum à suppicio elapsum est, cum mater familias, cum cerebroso marito in gratiam redditura, Basileam redijt, sed maritum haud amplius inuenit, cuius miserabiliteritu comperto, protinus in curiam se effudit, & cum Paribus Reipublicæ illius conscriptis vehementissimè expostulavit, quod maritum suum criminis istius exortera è finibus humanæ naturæ exturbassent, morteque infami deleuisserent. Quare non solùm mulierem sui à marito discessus, sed etiam magistratum, iniustæ aduersus innocentem sententiæ latæ

382 Cap. LI. Operum talionem, in divina Scriptura, expressam esse.
serò pœnituit: non pœnituit autem Deum, qui tam multas gra-
vesque iniurias mulieri illatas, in occasione habuit vindictæ ma-
rito reponendæ.

X.

Cassian lib. 5
de resunti-
antum in-
Rit. c. 30.

Quod in his talibus projectioris licentia hominibus facere
iustissimum reorum Iudicem tantò minus mirum est, cum etiam
sibi magis addictos feriens talione sinat in ipsum peccatum labi,
ut seipso noscere discant, atque in viam redeant. Apud Cassia-
num, Abbas Machetes solebat narrare, tribus de caussis potissi-
mum se Monachos temerè iudicasse. Primo cum venisset ad Mo-
nachos quosdam, qui graui tumore intra os laborantes, tubercq;
vehementer eos cruciante, medicinam mali excogitabant, pro-
curabantque, ut tuber illud excinderetur. Quod ubi Machetes
vidit, iudicauit, apud semetipsum, curationis huius solitudi-
nem ex defectu mortificationis prouenire. Secundò malè habe-
bat Machetem, quod aliqui seu vitio etatis, seu alia necessitate
compulsi, non nihil de severitate disciplinae Monasticae remitte-
rent, & pro capessenda quiete, pelle ex caprarum pilis confecta se
cooperirent. Hos nimirū sensualitatis condemnabat. Tertiò in-
digne tulit, quando vidit sacerdotalibus potentibus ex deuotione ali-
quid olei sibi benedici à Monachis, eorum postulatis annui. Hos
inquietabat, ingens presumptio est, & quadam quasi sanctitatis ostentatio.
Sed ecce diuinæ bonitatis æquitatem, idem Machetes, alioqui vir
sanctus, palam vitroque fassus est, permisisse Deum iustissimo iu-
dicio suo, ut in omnes hos tres defectus (si quidem defectus sint)
ipsemet laberetur, quos in alijs ante improbauerat. Nam & tu-
bere illo intra os (Deo poenas temeritatis hoc modo ab illo de-
poscente) enato punitus est. Itaq; medicinam sectione, ob dolo-
ris magnitudinem, petere coactus est. Ex eiusdem morbi vi etiam
operimento illo, seu stragulo ex pelle caprina ut adactus est. De-
niq; importunitate sacerdotalium ita fatigatus est, ut oleum quoq;
uis benediceret. Hæc de se ipso Machetes dixit, coronidemq; illam
addidit, hortando, rogandoque omnes, ut ipsius edocti seu exem-
plu, seu supplicio, judicia temeraria, tamquam præsentissimam
pestem, declinarent. Itaque nolite judicare, qui non vultis

judicari: in quo enim judicaueritis, ju-
dicabitini,

CAPVT